

Hun, han, hen?

Familie, arbeid, kjønnsroller, makt – hvordan henger det sammen? Trengs det organisering av kvinner? Eli Aaby er jordmor, medlem av Kvinnefronten og AKP.

LES MER PÅ SIDE 4 OG 5

– Tell de døde

Hilde Reksjø var med i et kriseteam i Gaza i juli. Hun forteller om mangel på vann, strøm og mat. Og om organisering og håp.

LES MER PÅ SIDE 2

Diskriminering

AKPs leder Ingrid Baltzersen protesterer mot at Norge skal ha en ekte-skapslov som smaker av apartheid.

LES MER PÅ SIDE 6

Pensjonsreformen gjør deg fattig Ny pensjonskamp er i gang

Utafor Stortinget i 2005 – en av mange demonstrasjoner mot pensjonsreformen. Foto: akp.no

I mai 2005 hadde LO kongress. Der var det ett krav som var helt utvetydig: Dagens AFP-ordning skal opprettholdes!

AFP, avtalefesta pensjon, er veldig viktig for at slitne og skadde arbeidstakere skal kunne gå av mens de lever, uten å bli fattigere resten av livet av den grunn. Den er slik at du kan gå av med pensjon når du er 62 år og fortsatt tjene opp pensjonspoeng til du er 67. Dermed har du ikke tapt noe på at du ikke orker mer.

Pensjonsforliket på Stortinget i mai 2005, rett etter LO-kongressen, var ikke SV med

på. Det gikk fire måneder før også de var inne i folden. Soria Moria-erklæringa slo fast at pensjonsreformen skal bygge på pensjonsforliket. Og det har skjedd. På side 3 i denne utgaven av akp.no går vi gjennom konsekvensene av reformen.

Men nå begynner motstanden å bli organisert. Klubben ved Aker Verdal har lagt en million kroner i et fond og ber flere om å bevilge penger. Målet er å redde AFP-ordninga. Denne seieren kan vinnes. Støtt opp om «Aksjon redd AFP»!

Grilstad-damene vant!

To tidligere ansatte ved Grilstad vant 24. oktober en knusende seier i arbeidsretten mot spekematprodusenten. De fikk 250 000 og 300 000 kroner i erstatning. Grilstad måtte betale saksomkostningene.

Elisabeth Grønnesby og Anita Berdahl fikk sparken på dagen 8. september i fjor. Bedriften beskyldte dem for å ha oppfordret de ansatte til å jobbe sakte, og slik hatt «sterk negativ virkning på arbeidsmiljøet». Avskjedene ble altså nå kjent urettmessige i retten.

Saken har bakgrunn i en lokal og lovlig arbeidskonflikt. Den lokale avtalen om akkordlønn var opphevet på grunn

av en uenighet mellom bedriften og de ansatte.

Så mente bedriften at de ansatte jobba for sakte, og uten varsel sparka de altså Grønnesby og Berdahl på dagen, med beskyldning om at de som tillitsvalgte hadde skylda.

De to tillitsvalgte har hele tida hatt støtte fra både de lokale og sentrale tillitsvalgte i Norsk nærings- og nytelsesarbeiderforbund (NNN). LO i Trondheim og mange andre foreninger og klubber har hele tida støtta opp. Solidaritet i praksis virker!

akp.no gratulerer Elisabeth Grønnesby og Anita Berdahl med seieren!

Nei til norsk deltakelse i USAs kriger!

LEIAR

Ingrid Baltzersen

Motstand er rettferdig!

«Partane må inngå ein dialog,» seier mange politikarar om situasjonen i Midtausten. Dialog er eit moteord som

skjuler at det finst ein okkupert og ein okkupant. Viss palestinarane har våpen, undergrev det dialogen. Viss palestinarane driv motstandskamp, undergrev det dialogen. Men viss israelarane går til åtak på sivile, er det berre ein teknisk feil eller berre ein reaksjon på palestinske åtak. Dialog blir også brukt når ein driv fredsforhandlingar, det viktigaste er at ein blir einige, gjerne på bekostning av den svakaste parten.

Israel er ikkje interessert i dialog. Det nye tilskotet til regjeringa, den fascistiske Avigdor Lieberman, er minister for

strategiske trugsmål med spesielt ansvar for Iran. Det er same mannen som foreslo å bomba Iran sist atomspørsmålet var oppe, same mannen som argumenterer for etnisk reinsing i Israel og for likvidering av Hamas- og Jihad-medlemmer. Den israelske regjeringa går no frå såkalla venstre, altså Arbeidarpartiet, til ekstremhøgre med Lieberman og partiet hans, Yisrael Beitnu. Det viser enno ein gong at det er spørsmålet om okkupasjon eller ikkje som er det viktigaste i israelsk politikk, og der stiller dei fleste partia seg på feil side.

I intervjuet med Hilde Reksjø får du vita meir om korleis okkupasjonen blir opplevd i Gaza. Palestinarane blir svelta ut, dei blir stengte inne og blir angripne av israelske helikopter. Dette har vore situasjonen deira i seksti år, og det blir berre verre og verre.

Palestinarane har rett til å styra seg sjølv, og dei har rett til sitt eige land. Israel okkuperer landet til palestinarane. Den einaste måten å få slutt på okkupasjonen er gjennom motstand, både ikkje-valdeleg og militær. Motstand er rettferdig!

– Tell de døde

9. juli fikk sjukepleier Hilde Marie Reksjø en uvanlig henvendelse. Palestinakomiteen spurte: Kan du reise til Gaza om tre dager? Det er behov for deg. Hilde reiste i Palestinakomiteens andre krise-team. akp.no ber henne fortelle.

Jorun Gulbrandsen

– Jeg reiste sammen med jordmor Synne Holand og gynekolog Bergljot Aarstad. Synne ble nekta adgang til Gaza. Israel nekter faktisk helsepersonell innreise som solidaritetsarbeidere. Hun dro til Libanon i stedet.

– Hva skulle dere gjøre?

– Vi hadde tre oppgaver. Den viktigste var rett og slett å være der for å vise solidaritet. Den andre var å observere for å få ut nyheter mens vi var der, og fortelle om forholdene når vi kom hjem. Den tredje var å jobbe. Vi var så heldige at vi fikk gjøre det. Røde Halvmåne hadde ledelsen, det var dem vi samarbeida med.

– Hvor var det?

– Vi jobba på klinikker i Gaza by og i Ma'an som ligger ved Khan Younis i sør. Jeg intervjuet kvinnene på venterommet. Vi hadde tolk. Kvinnene var veldig åpne, også mot meg. De snakka om livet i familien, om prevensjon og fødsler, om barna, om arbeidsløsheten og om knappheten på mat. De var redde for barna. Enhver palestiner har en historie å fortelle om noe alvorlig som har skjedd dem.

«Happy Land» uten mat

I Gaza by fikk vi pga sikkerheten bare gå tvers over gata for der vi bodde. Der lå kafe Happy Land hvor vi pleide å ha et avbrekk i hverdagen eller møter. Menyen lærte vi fort utenat: kaffe, te, vann og vannpipe og ingenting annet. På supermarkedet hadde de det jeg vil kalle søl: Söt brus, söt kjeks, sigaretter, plasttallerkener. Ikke mat. I et annet så jeg noe mat. Grønnsakmarkedene hadde rikelig med poteter, vannmeloner og tomater. Det var fikensesong, men jeg ble overraska over hvor dyre de var. En kilo kylling kosta om lag en tidel av ei månedslønn. Kvinnene sa: Enkelte familier må klare seg på ett måltid om dagen, bestående av te og brød. Veldig få tør fiske på grunn av marinebåtene til Israel som kontinuerlig patruljerer langs kysten. Andre hjelpearbeidere har rapportert at Israel bomba en flokk kuer. Det virka helt sykt på meg. Men

så skjønnte jeg: Ikke mer melk fra dem ... Og heller ikke kjøtt....

Konsentrasjonsleir

– Israels okkupasjon og internasjonal handelsboikott ...

– I praksis er palestinerne innestengt i en konsentrasjonsleir. Resultatene er forferdelige. Over 150 000 offentlig ansatte får ikke lønn. Det er over 70 prosent arbeidsløshet. På Gazastripen bor det 1,4 millioner mennesker. Det betyr veldig få lønninger til veldig mange mennesker, – men de som har, deler med andre. Når vi kjørte omkring var det lett å se resultater av krigen og den økonomiske boikotten. Veiene var dårlige. Hus og biler som var ødelagt av bomber, containere med søppel som ikke ble kjørt vekk fordi det mangler bensin. Til og med sjukehus hadde problemer med å få vekk søpla på grunn av det.

Vi gjester hadde to måltider om dagen. Vi fikk kjøtt, brød, grønnsaker. Vann i krana og doen, og strøm i flere timer i døgnet enn andre, fordi vi bodde på et sjukehusområde. Noen har strøm 2–3 timer i døgnet. I Gaza by 5–7 timer. Folk har levd uten særlig strøm og vann lenge. Tenk på hvordan det går å oppbevare mat og medisiner.

Mangler strøm og vann

– Var det strøm på klinikkene?

– Begge klinikkene vi jobba på, var uten strøm deler av tida. Og det var kjempevarmt uten vifter. Legene opererte med hodelykter som gikk på batterier. Det mangla ofte vann. Vi norske hadde med flasker med sprit for å vaske henda. Legene jobba til de var grå i ansiktet av utmattelse. De palestinske legene er utrolig dyktige til å håndtere krigsskader. Hadde jeg blitt skadd, hadde jeg ikke vært redd for å bli behandla av disse legene. Dette kunne de! Dessverre har de en erfaring som få andre leger har.

– Er det mange barn som skades?

– Drepes og skades. Det kom inn en gutt på 17 år som var blitt skutt av israelerne i begge lårene. Det var den sjuende gangen han var skutt siden han var elleve år. En av legene, Khalil Abu Foul, fortalte at han en gang hadde behandla en 11-åring to ganger i løpet av én dag. Begge ganger skadd i møte med israelske soldater. Onkelen og faren var drept. Mange barn får ikke leke på gata, men holdes inne og i bakgården i år etter år.

Seigpining

– Vi har sett på tv hvordan Israel dreper sivile.

For meg symboliserer bildet tro og håp om en framtid, sier Hilde Reksjø. Foto: Hilde Reksjø/Palestinakomiteen

– Det er bra at dette blir vist. Men det skjer angrep hver dag! Da vi reiste inn i Gaza, var det skyting i Beit Hanoun ved grensa til Israel. Mens vi var der, ble byen beleira i et og et halvt døgn. Ingen hadde mulighet til å komme seg vekk. Også inngangen til sjukehuset ble sperra. Soldatene skøyt. Mange ble drept og skada. 70 hus ble ødelagt. Bulldozere ble også brukt i rasinga av hus, og til og med kirkegården. «Slike ting skjer hver dag,» sa folk. De hadde vel ikke hatt en rolig dag siden slutten av juni. Slik fortsatte det.

– Hvordan er det mulig å holde ut alt dette?

– Folk stuper ikke i bakken. De har ikke hatt det de trenger i lang tid. Men de dør ikke direkte og brått av det. Men ureint vann og flere rotter skaper mer mage- og tarminfeksjoner, særlig blant barn. I det hele tatt er folk utsatt for seigpining og utmattelse. Dette er Norge aktivt med på gjennom å holde tilbake bistandsmidler til Palestina. Skammelig!

Ikke noe skjul

– Var du redd for å bli skada?

– Jeg tenkte at israelerne visste om hvert skritt jeg tok, og at de ikke våga å skyte meg. Likevel blir man utrolig klar over hvor sårbar man er, når man er i denne situasjonen, og også ser hvor vilkårlig og urettferdig israelske angrep rammer. Vi så israelske båter utafør Gaza strand. Skyting hørtes hele tida. Luftskip med overvåkingutstyr hang over oss. Dronene hørtes konstant, det er ubemannet militære fly som overvåker og kan bombe. På klinikken hørte vi F16-bombefly og droner komme farende over oss. Kvinnene bare prata videre. Det var jo ikke noe sted å gjemme seg, det var ingen luftvernssirener, ikke noe bomberom, så hvorfor skulle bombeflyene forstyrre livet deres? De palestinske kvinnene på vente-

værelsene snakka om morgendagen og om framtida. På en positiv måte. Det finnes fortsatt håp hos folk. De møtte oss med vennlighet og gjestfrihet.

Solidaritet

– Hva må gjøres?

– Tell de døde! Palestinerne blir drept og såra, selv ambulanser er israelske mål. De sultes ut. Hvis et menneske har sympati med dem som har det vanskelig, så er det lett å stille seg på palestinerne side. Norge må oppheve boikotten, slik de arabiske lederne har gjort nå. Norge må sende penger til palestinsk, offentlig forvaltning, slik at menneskene kan få hjelp. Sjølv meldte jeg meg inn i Palestinakomiteen da jeg kom hjem. Det var ingen annen mulighet for meg.

BLI MED I PALESTINAKOMITEEN!

Se www.palestinakomiteen.no

BOIKOTT ISRAEL!

Se www.boikottisrael.no

– med liste over varer fra Israel

Ei krone pr innbygger

10. oktober vedtok Nesodden kommunestyre å bevilge ei krone pr innbygger til Palestinakomiteens helseteam i Gaza – til sammen nær 17 000 kr. RVs Eivind Reiersen tok initiativet. Bare H og Frp stemte imot. RV foreslo ei oppfordring til boikott av israelske varer. Det fikk bare støtte fra SV. Likevel – en bra kveld for Palestina-solidaritet!

Pensjonsreformen: Dette trenger du å vite

Det innføres helt nye prinsipper for folketrygda. Målet er å senke pensjonsutgiftene i folketrygda med 20 prosent.

Johan Petter Andresen

Besteårsregelen forsvinner

Den erstattes med «alleårsregelen». Din pensjon vil ikke lenger bli beregna ut fra de 20 beste åra, men ut fra alle åra, også de verste åra når du hadde lav inntekt. Altså en «versteårsregel».

Høyere alder = mindre penger

Det innføres «levealdersjustering». Det vil si at hvis ditt årskull forventes å leve lenger, skal du få mindre penger hvert år.

Indeksering = mindre penger

Indeksering betyr at pensjonene du mottar mens du er pensjonist, ikke skal følge lønnsutviklinga, slik de gjør nå, men et snitt av pris- og lønnsutviklinga. Det blir mindre penger fordi lønnsutviklinga er høyere enn prisutviklinga. Et tap på åtte prosent i gjennomsnitt.

AFP blir knekt

I dagens ordning med avtalefesta pensjon (AFP) vil du tape null på å gå av ved 62 år. Reformen fjerner dagens AFP. Du kan fortsatt gå av ved 62 år hvis du vil, men du taper mye penger. Din sum penger til pensjon som du har opparbeida deg, skal brukes på fem flere år. Da taper du 22 prosent i året. Du tjener ikke lenger opp pensjonspeng fra du er 62 til 67 år, og taper ytterligere 12 prosent i pensjon.

Bruttopensjonsordningene ryker

I offentlig sektor er det en bruttopensjonsordning som gir rett til 66 prosent prosent av tidligere inntekt etter 30 års opptjeningsstid. Den planlegges vekk. Det står i pensjonsmeldingens avsnitt om fleksibilitet i offentlig tjenstepensjon, side 131: «Det samlede systemet for fleksibel tjenstepensjon må innenfor en forsvarlig ramme innrettes slik at det skal lønne seg for arbeidstakere å fortsette å arbeide». Dette betyr i klartekst at 30 års opptjeningsstid må endres. I tillegg kommer svekkelsene i AFP. Dette er et helt avgjørende punkt for kvinnene i offentlig sektor. Bruttopensjonene er i stor fare!

Mange må jobbe lenge

For å få rett til en minstepensjon, betyr reformen at du må ha tjent minimum 267 000 kroner (i dagens kroner) i 40 år. (Hvem har gjort det ...) Det er 10 680 000 kroner til sammen. Men om du for eksempel er hjelpepleier og har arbeida mye deltid og er passe sliten når du er 62 år, har du ikke tjent nok til at du har rett til å få minstepensjon. Da vil du ikke ha rett til å gå av med folkepensjon. Du må jobbe mer, inntil du har tjent nok.

Verdt å forsvare! Dagens pensjonsordning

- * Du kan gå av ved 67 år. Din pensjon regnes ut fra dine 20 beste inntektsår. Den såkalte besteårsregelen.
- * Vi har avtalefesta pensjon (AFP) som dekker de aller fleste lønnsarbeidere. Den gir deg rett til å gå av ved 62 år til en pensjon som er omtrent 59 prosent av tidligere lønn.
- * Dagens AFP innebærer at du kan gå av mellom 62 og 67 år uten å miste opptjening i folketrygda. AFP blei laga for sliterne.
- * I tillegg har ansatte i offentlig sektor tjenstepensjon. 66 prosent av lønna etter 30 år.
- * I privat sektor har mange ansatte pensjonsordninger ved bedriften.
- * De offentlige og private tjenstepensjonene har til formål å øke pensjonen utover folketrygda og AFP, i offentlig sektor opp til 66 prosent.

Fra pensjonskampen i 2005. Foto: akp.no

Kampen fortsetter

Til tross for at SV nå har gått sammen med de andre partiene på Stortinget og er med på pensjonsreformen, kan kampen mot reformen likevel vinnes. Det forutsetter at fagbevegelsen er villig til å slåss for å forsvare dagens AFP-ordninger og dagens tjenstepensjonsordninger i offentlig sektor. Fellesforbundets landsmøte i november 2007 må holde fast ved vedtaket fra LO-kongressen: Pensjonssystemet skal «sikre dagens AFP-ordning videreført». LO-ledelsen må tvinges til å kjempe for å forsvare dagens AFP ved de framtidige tariffoppgjøra, hvor tariffoppgjøret i 2008 vil være første avgjørende slag.

Verkstedklubben ved Aker Kværner Verdal har tatt initiativ til **Aksjon Redd AFP**. De tar en million fra klubbkassa for å hindre at dagens ordning blir svekket. Se <http://www.verkstedklubbenaker.no/>. De sier bl.a.: «Det unike ved dagens AFP er at de som ikke klarer å jobbe etter 62 år kan velge å avslutte yrkeslivet uten livsvarig redusert pensjon.» De ber andre om å bidra. De foreslår å sette opp et fond der pengene vil bli brukt til å utarbeide og spre dokumentasjon.

Bevilga beløp settes inn på «Aksjon Forsvar AFP», konto 4202 08 64626, Verkestedklubben Aker Verdal, Aker Kværner Verdal AS, 7650 Verdal.

Eksempler

Pensjon og dagpenger?

Mange som har jobba deltid, rekker ikke å tjene nok. Regjeringa prøver å dekke over denne urimeligheten med en regel om at de som får dagpenger, også skal få pensjonsopptjening av tidligere lønn. Men det er 108 000 under-sysselsatte, det vil si folk som ikke får full jobb. 84 000 av dem er kvinner, 24 000 er menn. Det er bare 12 prosent som mottar dagpenger. Hele 42 prosent av de yrkesaktive kvinnene jobba deltid i 2005. Dagpenger varer dessuten bare i inntil to år.

20 fulle og 20 halve

I følge sjefsøkonom Erik Orskaug vil en person som arbeider 20 år fulltid og 20 år halvtid tape opp mot 40 000 kroner i året i pensjon på det nye systemet. (*Klassekampen* 16.11.06). Av de 641 000 menneskene som jobber deltid er 483 000 kvinner.

Når kullet lever lenger

Stortinget finner for eksempel ut at ditt kull av 62-åringer i 2020 forventes å leve i snitt til de er 86 år og ikke til 84 år. Da skal den samla mengden pensjon du mottar ikke øke, sjøl om du er pensjonist i to år til. Du får mindre pensjon per år, eller så må du jobbe 16 måneder til for å beholde samme pensjon.

Hun som taper mye

* *Dagens ordning*: En butikkansatt som jobber 20 år deltid med 150 000 i året og 25 år fulltid med 260 000 i året, vil få 145 677 i året (tilsvarer 12 140 i måneden), hvis hun går av når hun er 67 år.

* *Med reformen* vil hun i 2050 få 99 362 i året (tilsvarer 8 280 i måneden).

* *Dagens ordning*: Hvis hun går av med AFP ved 62 år, vil hun også få 145 677 i året resten av livet (tilsvarer 12 140 måneden).

* *Med reformen* vil hun i 2050 få 86 862 i året (tilsvarer 7 239 i måneden).

* Men i praksis vil hun ikke få lov å gå av ved 62 år, fordi hun ikke har tjent opp minstepensjon da, og hun vil gå av ved pensjonsalderen på minstepensjon. I 2050 vil den være nedsatt fra dagens 112 800 til 96 800 grunnet levealdersjustering.

Klasseforskjell

I dag lever 67-åringer til de blir 84 år i snitt. Men klasseforskjellene er store. I Oslo er det ti års forskjell i levealder. Forventa levealder er 68,4 år for menn i øst. Pensjonsreformen vil føre til at mange ikke blir pensjonister før de dør. AFP har motvirka det. Nå faller den bort.

Pensjonsvinnerne

Pensjonsvinnerne er de fåtallige rikingene, i inn- og utland, som lever fett av profitene fra forsikringsindustrien. Pensjonsreformen innebærer at stadig mer av folks pensjoner vil forvaltes av private bedrifter som tjener gode penger på vanlige folks behov for å sikre sin alderdom.

Når hun og han forsvinner

Er kvinner dumme? Hvorfor velger så mange av dem deltid og jobber der de tjener mindre enn menn? Er det et resultat av kjønnsroller? Hvorfor kvitter de seg i tilfelle ikke med kvinnerolla? Eller stikker problemet dypere enn som så?

Magnhild Nilsen og Jorun Gulbrandsen

akp.no stiller spørsmåla til Annik Borthen, Eli Aaby og Turid Kjernlie, medlemmer av kvinneutvalget til AKP. Annik er miljøterapeut, Eli er jordmor på et stort sjukehus, og Turid er førskolelærer og jobber i barnehage.

Eli: Kvinner velger ikke deltid.

Turid: Men det er ikke mennene som tvinger dem heller.

Annik: Når du får barn, møter du en ny virkelighet. Yrkeslivet har for lange arbeidsdager. De går vanskelig sammen med tid til barn, reisevei og husarbeid. Barnehagens åpningstider er heller ikke tilpassa arbeidslivet. Deltid kan framstå som den eneste mulige løsinga

Eli: Og når mor eller far må redusere arbeidstida, blir det oftest henne, fordi han som regel tjener mest.

Annik: Seks timers normalarbeidsdag for alle ville løse det meste av disse problemene!

Eli: Kvinner blir tilbudt brøker av stillinger. Hvem ville annonsert for en snekker i 16 prosent stilling? Ingen. Men når det gjelder kvinner på sjukehjem, blir det gjort. Da det nye morbarntenteret på et stort sjukehus i Oslo åpna, tenkte administrasjonen at minst to tredeler av de ansatte skulle jobbe 50 prosent. Da ville de få nok ansatte til å dekke alle vakter i helgene. Men kvinnene ville ha full lønn, så det gikk ikke som de ville.

Turid: At det nesten ikke er fulle

kvinner og menn velger ut fra tradisjon, uten at det nødvendigvis virker logisk. Det finnes valgmuligheter.

Eli: Vi blir lært opp av omgivelsene fra vi er født. På mange områder har det store omkostninger å bryte kjønnsrollene. Å kle ei jente i blått, er helt greit. Men å kle en gutt i rosa – det gjør du ikke ustraffa. Jeg er jordmor. Der jeg jobber har vi mange gule tepper. Vi kan pakke jenter inn i rosa, gule eller lyseblå tepper. Men gutter i rosa går ikke. Foreldrene reagerer.

Turid: I barnehagen er jentene bare kledd i rosa og det kryr av prinsesser. Det er verre enn noen gang.

Annik: En moderne myte er at teknologi og menn hører sammen. Som et bånd mellom mannen og traktoren – og kultur. Å håndtere en nyfødt i respirator, er omsorg og natur, ikke teknologi. Alle skjønner at et hus med mange datamaskiner er ei teknologibedrift. Men jeg trur ikke mange ser et sjukehus som en teknologibedrift. Vi er blitt blinde for realitetene.

«Skeiv teori»

– Innen kjønnsforskninga har queer-teori, eller på norsk skeiv teori, fått en sterkere posisjon som analysemetode. Den hevder at makta ligger i språket og praksis. Dersom en endrer språket og ikke lever opp til kjønnsrollene, men som en selv vil, vil dette bryte ned heteroseksualiteten som (kulturell) norm. Kan ikke det være frigjørende?

Eli: Jo, på noen områder. Det er bra

Annik Borthen. Foto: akp.no

krigen da de gjorde mannsarbeid. Og når begynte menn å trille barnevogn? På 70-tallet da en halv million kvinner ble trukket ut i lønnsarbeid. Så de store forandringene har en årsak i samfunnets materielle endring.

Annik: Skeivteorien kan gjøre synlig noen kulturelle tvangstrøyer. Men den handler mest om symptombehandling.

Eli: Undertrykkinga kommer tilbake i andre former, så lenge maktstrukturene ikke blir endra.

Turid: Det blir veldig individualistisk å si at hver og en skal oppføre seg annerledes for å skape de store forandringene. Samfunnet må legge til rette for frihet. Friheten som en 60-åring har til å gå ut av et ekteskap, er økonomisk bestemt. Kvinnene i Norge har en viss frihet til å både jobbe og ha barn, på grunn av velferdsstaten. Sekstimersdagen vil gi kvinner større frihet til å være økonomisk uavhengig. Økonomisk sjølstendighet er ei forutsetning for å kunne ta i bruk mange friheter. Homofiles rett til å adoptere barn, gir friheten til å gjøre det. Frihet ligger i rettigheter. Rettigheter er noe folk kjemper fram gjennom langvarig, felles organisering og handling.

Særegen kvinneorganisering

– Men er kvinneorganisering «moderne» i dag?

Turid: Kvinner organiserer seg i hvert fall. I dag er de kvinnedominerte fagforeningene kanskje de viktigste kvinneorganisasjonene. De slåss for å heve kvinnelønna, for sekstimersdagen, mot vold mot kvinner, for velferdsstaten, og flere krever forbud mot menns kjøp av kvinner i prostitusjonen.

Eli: Men samtidig er det moderne å undervurdere maktforholdet i samfunnet mellom menn og kvinner. Vi er liksom bare individer alle sammen, med noen kjønnsroller vi kan kvitte oss med. Dermed legger de ned for eksempel kvinneutvalgene i fagforeningene, og oppretter likestillingsutvalg med kvinner og menn i stedet.

Annik: Særegen kvinneorganisering

er viktig på alle områder i samfunnet for å kunne slåss mot undertrykking av kvinner. Mot forskjellsbehandlinga.

Gutteting med høyere status

– Gutter er redde for «jentelus». De kan ikke gjøre jenteting.

Eli: Stort sett er det slik at jenter som gjør typiske gutteting, får høyere status, mens gutter som gjør jenteting synker i verdi.

Annik: Men jenter må ikke bryte med forventningene til «den gode mor». Der går grensa. Ei mor som flytter fra mann og barn, blir lett sett på som ei dårlig mor og et dårlig menneske. Det er ulike regler for kvinner og menn. Når mor jobber eller går på møter, tar hun noe fra familien, sjøl om hun arbeider i flere timer med barn og hus hver dag. Når far vasker opp, gir han noe til familien. Begrepet «dårlig mor» er mye mer negativt ladet enn «dårlig far».

Turid: Dette handler om maktforholdet mellom gruppa menn og gruppa kvinner i samfunnet. Det henger sammen med økonomi, jus, menns første rett til tid, penger og det å bli hørt på.

Makt i familien?

– Men er det kanskje sånn at menn har makt i samfunnet og kvinner i familien?

Turid: At kvinner gjør så mye i familien, er ikke makt, men avmakt! Når den ene voksne organiserer bursdager og begivenheter, handler og lager middag, planlegger hvordan alles liv skal kunne gå i hop i hverdagen, vasker tøy, bretter og rydder, vasker gulv og hiver søppel, mens den andre gjør mye mindre av dette, men får til gjengjeld mer tid til å sitte ved pc-en, lese aviser eller jobbe – hva skal det kalles? Er «makt» et riktig ord? Hvis «makt» skulle brukes, måtte det være for å fortelle at den andre har makt til å slippe å gjøre alt arbeidet som den første må gjøre.

Annik: Kompetanse er et bedre ord. Kvinner har kompetanse i familien. Dersom det er makt å vite hvor barnas klær er, er det like logisk å hevde at makt er å vite hvor verktøyet i garasjen

Turid Kjernlie. Foto: akp.no

stillinger på sjukehjem i distriktene kan jo være ei medvirkende årsak til kvinneflukten til byene.

Kjønnsroller

– Dere mener åpenbart at samfunnets organisering bestemmer kvinners valg. Men det finnes kjønnsroller som betyr at

at kvinner på 70 år kan gå med olabukser og at menn slipper å gå med hatt. Når det kommer et barn som er kledd slik at voksne ikke skjønner om det er gutt eller jente, og må forholde seg til mennesket framfor kjønnet, er det bra.

Turid: Men når ble det «lov» for kvinner å gå med langbukser? Under

og alle blir hen ...

er. Makta ligger i økonomien, og hvem er det som har kontroll over budsjettet, selvangivelsen, forsikringa og lånet. Er det ikke mest vanlig at mannen har den oversikten? Er ikke det strukturer som henger i oss fra da mannen var forsørgeren? Ikke bare historie, men også fordi mannen som regel tjener mest?

– *Skilte menn blir ofte mer ensomme enn skilte kvinner.*

Eli: Det er kanskje fordi kvinners arbeid med hus og barn bringer dem i kontakt med mange mennesker: Hennes og hans familie, de ansatte i barnehagen og på skolen, andre mødre når de må hjelpe hverandre med å hente og kjøre barn. De voksne du treffer i forbindelse med barnas fritidsaktiviteter. Arbeid skaper sosiale kontakter. Det kan du si er god lønn for strevet.

Turid: Kvinner vil jo at mennene skal ta mer «makt», det vil si arbeid, ansvar, organisering. Da blir livet naturligvis lettere for henne.

Forsvinn, arv

– *Hva skal til for å skape virkelig forandring, slik at kvinnene, ja menneskene, først og fremst kan bli et individ og ikke medlem av gruppene kvinner/menn eller del av en klasse?*

Eli: Få slutt på arv! Arv er en viktig grunn til at familien finnes. Historia er gammel, men vi lever midt i den fortsatt. Den private eiendommen til jord og buskap utvikla seg i sin tid da den var mannens eiendom. Da ble det viktig for ham å ha kontroll på at hans barn virkelig var det på grunn av arven. Det betydde kontroll med kvinnes seksualitet.

Turid: Det ser du over hele verden fortsatt.

Annik: Arv spiller ikke særlig rolle for fattige, de har ingenting. Men når overklassen trenger arvelover, gjelder de samme lovene for alle. Boliger er viktige ting å arve nå, forresten.

Jeg lærte et vers da jeg var liten:

Sitja på garden
Son etter faren
Det er den likaste
lagnad for karen.

Forsvinn, privateiendom, lønnsarbeid og penger!

Eli: Få slutt på privateiendommen! Den eiendommen som noen få eier, men som det store flertallet mennesker må arbeide på for å leve. Fabrikker, banker, transporten, kommunikasjonen, jorda, skogen, naturressursene i det hele tatt, alt dette eies og forvaltes av en lite mindretall som bestemmer hvordan flertallet skal ha det på jobben, hva de skal tjene, og om de får jobb i det hele tatt. I et slikt klassesamfunn kan det ikke finnes frihet for flertallet!

Annik: Få slutt på lønnsarbeidet og pengene! Et mye bedre system er at alle mennesker gir et stykke arbeid, en eller annen innsats, til samfunnet. Og så kan de få det de trenger tilbake. Da ville ikke noe menneske være avhengig av å bli forsørga av noe annet menneske, og alle ville stå likt. Barna ville heller ikke være avhengig av å bli forsørga av privatpersoner. For en frihet!

Frihet

Eli: Frihet til å være sammen med andre frivillig. Ikke fordi du er nødt for økonomiens skyld, som barn slipper du å være prisgitt dem som tilfeldigvis hadde født deg. Folk ville kunne slå seg sammen på en helt ny og fri basis. Det er sannsynlig at de ville velge å leve helt annerledes enn det vi er vant til i dag.

Annik: Det er to ting som skjer på en gang. Det ene er at folk vil vel ha frihet til å skape nære relasjoner med andre. Være noe for noen, bli elska, være glad i noen, vite at noen trenger deg. Det andre er at samfunnet lager regler som ikke gjør folk frie. Det er så mye juss og økonomi som binder folk. Skatteregler, ekteskapslov, arvelov, foreldre-barn-lov og ikke minst de uskrevne økonomiske lovene. Dette er to forskjellige ting. Men i språket og i bevisstheten slås de sammen under fellesnavnet «familien».

Eli: Når et par krangler voldsomt, blir ikke bare kjærligheten vurdert, for den får en prislapp: Hvem av dem har råd til å kjøpe en leilighet til 2 millioner ...

svinne. Ekteskapets lover viser hva det er til for: Å forsørge menneskene. Det å skape nye mennesker for samfunnet, ny arbeidskraft, er overlatt familien. Staten trår til litt, men ansvaret er privat. Arbeidskraftas verdi bestemmes ut fra hvor mange som skal forsørges i et gitt samfunn på et gitt tidspunkt. I dag er det i gjennomsnitt vel halvannen inntekt som er nødvendig. Familien er en økonomisk grunnenhet i samfunnet. Det binder folk sammen tvangsmessig. Vekk med grunnlaget for dette!

– *En frigjørende tanke? Eller truen-de?*

Annik: Seksualitet og vennskap er viktig for oss. Det kan være både frigjørende og skummelt å endre de formene for relasjoner så mye, for vi kan ikke i dag tenke oss hvordan de relasjonene kan være i et samfunn uten undertrykkingsmekanismer. Derfor holder en på familien, for på tross av sine positive og negative sider veit ei i alle fall hva en har.

Hvem er hen?

Eli: Hvis du hadde et klasseløst sam-

Eli Aaby. Foto: akp.no

Annik: I dag lever folk veldig atskilt, statisk og i båser. Unge par med barn har omgang med andre unge par med barn. Enslige mødre med enslige mødre. Gamle med gamle. Enslige med enslige. Barn som har det dårlig, har nesten ingen utvei. Familien er et utrygt sted for barn.

Turid: Hvert barn må ha flere voksne som tar ansvar for dem. Det skaper bedre voksne. I barnehagen gir voksne hverandre korrigering. En irritabel voksen blir sett av flere andre voksne som kan ta ansvar. I familien er det bare en eller to.

Familien

Annik: Uten kapitalisme og det som er forutsetninger for den, lønnsarbeid, penger og klasseskiller, ville grunnlaget for den nåværende familien for-

funn, der de sosiale maktforholdene ikke lenger virka, tror jeg folk ville finne på så mye som er så annerledes at vi vanskelig kan se det for oss. Den første gangen jeg så på dette med glede, var da jeg leste boka *Kvinne ved tidens rand* av Marge Piercy. Der er det et framtidssamfunn som virker nokså ubegripelig for henne som kommer dit fra nåtida. Blant annet skjønner hun ikke om menneskene er kvinner eller menn, og de omtaler hverandre som *hen*, ikke som hun og han.

Annik: Hun måtte forholde seg til mennesker og ikke kategorier som kvinner og menn.

Turid: Og barna var ikke privateiendom. Det var veldig hyggelig!

Yrkesskade

NRKs Brennpunkt har funnet ut at av dem som fikk innvilget sykdom som yrkesskade i fjor, var hele 87 prosent menn, og bare 13 prosent kvinner.

NRK skriver:

«Hjelpepleieren som løfter på seg ryggskade, får avslag, fordi hun må forvente dette i sitt yrke.

Anleggsarbeideren som sliter ut armene sine, får innvilget, fordi det er skade etter langvarig vibrasjon.

Sykepleieren som pådrar seg smitte på sykehus i utlandet, får avslag, fordi skaden ikke står på listen, mens soldaten som pådrar seg kjønnssykdom på perm, får innvilget, fordi det er særregler for militæret.»

Lettest for fedre å ta seg fri fra jobb

Statistisk sentralbyrå (SSB) meldte 26. oktober at fedre har mer fleksibel arbeidstid enn mødre, og har større mulighet til å organisere arbeidstida slik at de kan møte seinere, gå tidligere eller ta seg fri av familiemessige grunner. Det gjelder 83% av fedrene. Det er særlig kvinner i offentlig sektor som ikke har slike muligheter, fordi de har strenge vaktskjemaer og må være til stede. SSB nevner her sjukepleiere, hjelpepleiere, grunnskolelærere, førskolelærere, reingjørings- og kjøkkenpersonale. Fedre har større muligheter, sjøl i offentlig sektor. Det kommer kanskje av at flere menn enn kvinner har stillinger høyere oppe i systemet.

Veto mot EUs tjenstedirektiv

EU-parlamentet vedtok tjenstedirektivet 15. november. Stadig flere fagforeninger krever at den norske regjeringa nedlegger veto. En aksjon overfor LO-sekretariatet førte til at LO-ledelsen må vente med å ta stilling.

Norsk Tjenestemannslag, NTL, gjorde et slikt vedtak på sitt landsmøte nylig. Det samme gjorde landsmøtet i Utdanningsforbundet. LO Oslo krever veto, i likhet med LO i alle de andre store byene. Tidligere har Handel og Kontor, Norsk Transportarbeiderforbund, El & It og Fellesorganisasjonen krevd veto i høringsuttalelser.

Trenger dere innledere om tjenstedirektivet? Kontakt

– Roar Eilersten, roar.eilersten@de-facto.no
– Stein Stugu, stein.stugu@de-facto.no
– Boye Ullmann, viggohu@online.no
– Roy Pedersen, roy@byggningsarbeider.no

Rapport om tjenstedirektivet fra De Facto koster 70 kroner. Se www.de-facto.no.

Dag Seierstad har skrevet et hefte som kan lastes ned fra www.neitleu.no.

Forsvar lokalsjukehusa

Foto: akp.no

17. november samla kring hundre folk frå heile landet seg framfor Stortinget for å krevja at dei raud-grøne reddar lokalsjukehusa gjennom revidert statsbudsjett.

Jan Erik Skretteberg

Tilskipar var Folkeaksjonen for lokalsjukehusene. Kjendisar som Arne Garvang og Ole Paus bidrog med sine protestar gjennom song og spel.

Trass i fagre vallofter, sviktar nemleg regjeringa lokalsjukehusa i framlegget sitt til statsbudsjett. Sjukehusa går med 1,5 milliardar i underskot i år for å

tryggja eit verdig helsetilbod, også i distrikta. Men regjeringa krev at helseføretaka skal gå i balanse. Dette vil tvinga fram uakseptable kutt i tilbodet. Kravet frå dei frammøtte var at underskotet måtte dekkjast inn og at den samla gjelda på 7,5 milliardar må bli sletta. Dei demonstrerande minna om at Stortinget i si tid gjorde dette med Gardermobana. Og det har Noreg sanneleg råd til!

Nei til forskjellsbehandling

Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID) har kome med fleire framlegg til endringar i utlendingslova, som dei meiner skal hindra tvangsekteskap. I realiteten vil dei hindra at det kjem fleire innvandrarakar frå ikkje-vestlege land.

Ingrid Baltzersen

Departementet har foreslått 21 års aldersgrense for å få ektefellen sin til Noreg, dersom han eller ho kjem frå eit anna land. Dei vil ha tiltak som skal hindra at foreldra held ungane sine i eit anna land fram til dei er 21 år. Eit framlegg er at den som bur i Noreg, må ha budd her samanhengande dei tre siste åra. Eit anna er at den som bur i Noreg, må ha jobba eller studert samanhengande dei tre siste åra. Det tredje framlegget er at ein skal måla kor ekteparet har mest tilknytning ved å sjå på butid i Noreg, norskkunnskapar og jobb/studiar.

Ikkje basert på fakta

AID kan ikkje visa til kor mange av dei som blir ramma av tiltaka, som faktisk er utsette for tvang. Når ein ynskjer å innføra tiltak som er ein så stor inngrøpen i liva til unge folk som gifter seg på tvers av grenser, lyt ein ha ei viss aning om kor stor del av dei det vil hjelpa, og kor stor del av dei det berre vil laga problem for.

Det er viktig å hindra tvangsekteskap. Det å måtta gifta seg med nokon som ein ikkje vil gifta seg med, er eit stort overgrep. Men når ein ikkje kan

visa at framlegga kjem til å virka, blir det opplagt at den viktigaste oppgåva til AID er å hindra at det kjem fleire innvandrarakar frå ikkje-vestlege land. Dei som er her, bør gifta seg med kvarandre eller med «etniske nordmenn», medan nye innvandrarakar berre fører til større problem og må hindrast. Det er eit syn på innvandring me må kjempa mot.

To lover

Departementet har også laga unnatak for dei som er i utlandet av di dei tek høgare utdanning eller jobbar i norske verksemdar eller i diplomatiet. Det er altså klassedelt kva ungdommar som kan gifta seg med utlendingar. Dei som berre har teke vidaregåande skule eller hatt ein jobb i ei lokal verksemd, har ikkje vektig nok grunn til å vera i utlandet.

«Utlandet» er heller ikkje eintydig. Kjem du frå England eller andre land i EU, er det 18 årsgrense. Hellas 18 år. Men drar du over Middelhavet til Syria skal det altså vera 21 år. Pakistan – sjølv sagt 21 år ...

Regjeringa vil altså ha ei ekteskapslov som behandlar folk ulikt ut frå økonomi og kor dei kjem frå. Dei vil ha to lover. Det er rasisme og minnar mest om apartheidlover.

Kommunisme rett foran øynene på oss

Hver eneste dag går, arbeider, leser, lever folk i noe som likner på kommunistiske områder i Norge. De vet det ikke. Eller kanskje heller, – de har et annet navn på det. Et annet navn på noe alle synes er fint. Som allmenning.

Jorun Gulbrandsen

Et eksempel finner vi hos Statens senter for arkiv, bibliotek og museum (ABM) som er underlagt Kultur- og kirkedepartementet. Det ble oppretta 1. januar 2003 og er en sammenslåing av Statens bibliotektilsyn, Norsk museumsutvikling og Riksbibliotekstjenesten.

ABM har ansvaret for nettstedet www.kulturnett.no. Det skal informere om biblioteker, museer, kunstinstitusjoner, teater, musikk, litteratur og kulturminner.

Om dette bruker ABM begrepet «kulturalldenningen». De forklarer hva de legger i begrepet:

«Hva er en allmenning?

* Noe vi eier, bruker og tar vare på sammen.

* Vi eier en part i allmenningen, fordi vi bor et sted, for eksempel Norge.

* Allmenningen unntar fra markedet, og rettighetene ligger til brukerne og de som bidrar.

* Å la allmenningen bli en del av markedet, vil redusere bruken av en ressurs, som ikke blir svekket av deling.»

Definisjonen får en kommunist til å bli varm om hjertet. Det er jo akkurat slik det skal være: Alt skal være til for alle. Folk flest vil ha det slik. Se hva som skjer når et bibliotek trues med nedlegging. Folk blir forarga, lager underskriftaksjoner og møter, skriver i avisene og går i demonstrasjonstog.

Allmenning

I følge oppslagsverkene kommer ordet «allmenning» av gammelnorsk «allmenningr». Det betydde opprinnelig «alle menn». Det er naturligvis fordi mannen, da som nå, blir brukt som synonymord for mennesket. Det ville nok vært en fornærmelse mot menn om allmenningen ble omdøpt til allkvinningen, om mannsalder ble kvinnsalder og mennene skulle gå kvinngard for å leite etter bortkomne. Bortsett fra denne språklige usynliggjøringa av halve menneskeheten, er allmenning et fabelaktig prinsipp.

«Allmenning» er betegnelse på et felles areal, et område som alle har bruksrett til.

Caplex: «allmenning, skog el. fjellstrekninger eid av stat, bygd el. private, og som bygdefolket har en viss bruksrett i. Denne omfatter rett til hogst, havnegang, seter, fjellslått, fiske og til mose, torv og løv. Rettens omfang er bestemt ved sedvane el. lov. Allmenningsstyret velges av og blant de eiendoms- og bruksberettigede i allmenningen.»

Prinsippet om alles rett kan med fordel utvides til alle livets områder. Ta vannenergien i Norge. Det er helt naturlig at en nasjonal ressurs eies av

Foto: akp.no

alle og fordeles på mennesker og produksjon. Det er bare kapitalens logikk som omskaper noe som skulle og kunne vært en allmenningsrett, til et redskap for profitt for noen få. Energien er stjålet fra folket. Det er det kapitalismen er til for: Å forsvare de få sin rett til å plyndre de mange.

Statens senter for arkiv, bibliotek og museum sin definisjon av kulturalldenningen står for det motsatte. Men idyllisering er likevel ikke nødvendig. Kapitalismen som gjør det meste til varer, hindrer at alle bøker og all musikk blir lagt ut gratis på nettet.

Og allmenningen eies som regel av grunneiere som har siste ord. Den private eiendomsretten stenger for en virkelig allmenningsrett.

Likevel: På www.kulturnett.no har jeg nettopp vært på utstillinga «Wergelands barn» med bilder og tekst om jødernes liv i Norge fra 1851 til 1945. Jeg har lest *Esperantonytt*. Jeg har vært på utstilling av norske sommerfugler og funnet ut at den vakre røde liten blodråpesvermer liker blomsterenger og går tilbake i antall. Uten at jeg har reist eller betalt. Jeg har vært på allmenningen – en flik av kommunismen.

Hjelp flyktningen Ewas Safai

Nitten år gamle Ewas Safai fra Ghanzi i Afghanistan flykta til Norge for tre år sia. Han kan norsk, har fått mange venner og går på Sola videregående skole i Stavanger. Nå har myndighetene sagt at han må ut av asylmottaket der han bor, og flytte til asylmottaket i Lier i Buskerud. Han er redd for å bli sendt til Afghanistan.

Brage Aronsen

Ewas måtte flykte etter at både faren og broren blei bortført, sannsynligvis som følge av farens arbeid i kommunistpartiet PDPA. Ewas er livredd for at en liknende skjebne venter ham.

Ei av dem som vil slåss for trygghet og ei framtid for Ewas og andre afghanske flyktninger, er Kristine Moe Ulrichsen i Sandnes Rød Ungdom.

– *Hvordan er situasjonen til Ewas Safai akkurat nå?*

– Fra den dagen han blir kasta ut fra Dale hvor han bor nå, er det eneste tilbudet han har i Buskerud, ei seng å sove i og tre måltider om dagen. Det er nemlig det man får i Lier. Sannsynligvis planlegger myndighetene å sende ham ut av landet etter nyttår. Ewas er selvfølgelig veldig bekymra og trist. Han ser på utdanninga han er i ferd med å ta i Norge, som en mulighet til å gjøre noe viktig i framtida. Drømmen er å bli lege.

– *Da afghanerne sultestreika i sommer, sa regjeringa at ingen skulle sendes dit det var utrygt for dem og der de ikke hadde noe nettverk.*

– Ewas mangler dette, og vil bli fullstendig overlatt til seg sjøl hvis han blir tvangsreturnert. Mange som han

blir internflyktninger i sitt eget land og lever i ekstrem fattigdom.

– *Hva må gjøres?*

– Afghanerne må få opphold i Norge så lenge det er krig. I mellomtida må de få beskyttelse og få leve i Norge på lik linje med alle andre og få arbeidstilretteleggelse. Det trengs nye forskrifter som instruerer Utlendingsnemnda (UNE), slik at de ikke kan kaste ut flyktninger på tross av regjeringas løfter eller FNs anbefalinger. Her har SV et stort ansvar. SV førte an i regjeringas samtaler med afghanerne og det var også SVere som presenterte flere av løftene som afghanerne trodde vil føre til større trygghet. SV bør lage et lovforslag retta mot UNE.

La Ewas bli!

Skriv under på oppropet for at Ewas Safai skal få bli i Norge! Det ligger på

<http://www.opprop.no/opprop.php?id=ewas>.

Du kan også signere via sms. Send meldinga 'opprop ewas ditt navn, sted' til 1937. Det koster 1,50 pr melding.

Ewas Safai. Bilde: Støttenettverket for afghanske flyktninger

Kamp for sjølstyrt ungdomshus i Moss

Moss Rød Ungdom har forsøkt å lage et sjølstyrt ungdomshus i Moss i over ett år. Sammen med andre har de starta en felles front, Ungdommens kulturaksjon, eller UKA. De har greidd å snu Moss på hodet i høst.

Ida Jackson

akp.no traff Lotte Mofoss (18). Hun er rivende i Moss Rød Ungdom og har ungdomshuset som hjertesak. Lotte er fungerende leder i UKA, og er ellers tatovørlærling.

– *Hva er UKA?*

– UKA er ei støttegruppe for å jobbe med sjølstyrt ungdomshus i Moss. Den er politisk uavhengig. Alle kan bli med. Det er dårlig med tilbud til ungdommen i Moss, og det fører til et dårlig ungdomsmiljø. Det er ingen steder å gå. Alle steder har enten 18 års aldersgrense eller høyere. Kafene er dyre og stenger tidlig. Ungdommen holder til i det nybygde Amfisenteret, et digert kjøpesenter som strekker seg over mye av Moss sentrum. Det er ikke bra å henge utenfor butikkene. Det er ingen-

ting å gjøre der heller!

Aksjoner

– *Hva har skjedd til nå?*

– Vi begynte for over ett år siden. Kommunen har vært vanskelig å forholde seg til. I begynnelsen var de veldig imøtekommende. Vi fikk komme rett til ordføreren med saka vår, og både SV og AP syntes forslaget vårt var bra.

Så viste det seg at kommunen er mest positiv på papiret. De ba oss vente på tilbakemelding fra dem, og vi gikk hele sommerferien uten å få noen kontakt.

Da skolen starta, gadd vi ikke mer. UKA ble startet nå i høst. Det trengtes flere folk som kunne være med å jobbe. Vi gikk ut og aksjonerte, lagde liv og fikk medieomtale. Etter det har kommunen vært negative. De trudde nok vi skulle gi oss av oss selv.

Brannstasjonen

– *Har dere forslag til et hus?*

– Ja, den gamle brannstasjonen i Moss står tom. Kommunen eier huset, og det er et helt fantastisk bygg. Det har til og med tårn! Kommunen sier at huset må brannsikres og ikke kan brukes. Men de har tenkt å bruke det til

kontorer, så de må brannsikres uansett. Og da Skarmyra skole blei bygd om, fungerte brannstasjonen som reserve-lokaler. Jeg kan ikke skjønne hvordan det er trygt nok for skolebarn, men ikke for oss.

– *Hvordan vil dere at huset skal bli?*

– Et selvstyrt kultur- og aktivitetshus der brukerne skal være med å bestemme hvordan det legges opp. Hovedinntekta skal være bokkafe og konserter, men vi vil også prøve å få til øvingslokaler, mørkerom og frivegg for graffiti etter hvert. Vi vil gi teatergrupper og ungdomsorganisasjoner et sted å være. Hvis ikke kommunen vi gi oss det, får vi ta andre metoder i bruk. Vi gir oss ikke! Haha!

Gjør noe med det

– *Hva er rådet ditt til andre ungdommer?*

– Henger du på senteret der du bor? Har du ingen steder å gå om kvelden? Gjør noe med det! Det er lærerikt, det er gøy og det er nødvendig. Alle steder burde ha et selvstyrt ungdomshus! Jeg oppfordrer alle lesere av akp.no om å gå inn på www.ungdomshus.tk og skrive under på oppropet vårt. Vi har 350 underskrifter og vil gjerne ha enda flere!

Stor feminismefestival

Ida Jackson

Den første helga i november møttes over tre hundre unge jenter og gutter fra hele landet til feminismefestival. Rød Ungdom var arrangør. Stedet var Ski utafor Oslo.

Feminismefestivalen har også vært arrangert tidligere, og den har med tida blitt det viktigste feministiske arrangementet for unge, radikale folk – både jenter og gutter.

Festivalen hadde et rikholdig program. Som deltaker kunne du gå på alt fra «Sett grenser!»-kurs, foredrag om kjønn og klasse og marxismediskusjoner der bare jenter hadde adgang.

I tillegg var det masse kulturinnslag og leik og moro på programmet. Ville du lære deg graffiti eller å bli radiovert, fikk du muligheten her. Lørdag opptrådte Rød Ungdoms egne hiphopstjerner Hank og Mari til stor begeistring hos publikum.

Rød Ungdom har hatt feminisme-kampanje i hele høst, med skolestart-kampanje om gratis prevensjon og seksuell frigjøring, samt en stor satsing på bøllekurs (sjøtillitskurs for jenter) over hele landet. Dette har båret frukter. Feminismefestivalen hadde flere deltakere enn noen gang før.

AKP.NO – AVISA TIL ARBEIDERNE KONGUNISTPARTI

Queendom – må ses!

Manusforfattere og skuespillere i Queendom: Asta Busingye Lydersen, Haddy Jatou N'jie, Hannah Wozene Kvam, Isabell Dahlsveen Sterling og Monica Ifejilika.

Instruktør: Aleksander Herresthal

Foto: Thomas Barstad Eckhoff

Randi Solberg og Jorun Gulbrandsen

«Integrert som faen – Queens Raising Cash». Det er navnet på forestillinga som gruppa Queendom spiller på Parkteateret i Oslo. De spør sjøl: «Når er man egentlig integrert nok? Hvordan blir man norsk? Kan man være en svart nordmann – eller en norsk muslim? Queendom er – til tross for afro-hår og rikelig med pigment – mer enn godt nok integrert. Vi har de samme kulturelle referanser som nordmenn flest, og tar oss den frihet å harselere med både Thorbjørn Egner, kvinneaktivister, norsk innvandringspolitikk og fenomenet trønderrock. Forestillingen er en humoristisk collage av sketsjer, monologer og sangnumre med det flerkulturelle Norge som fokus. Det handler om å være svart i et hvitt samfunn; om rasisme, om kvinnerollen og om skjønnhetsdealer.»

Stykket er morsomt, proft og politisk helt på topp. Stykket begynner med at de samler inn penger for å sende en afrikaner hjem. ... De spiller Karius og Baktus (Khalid og Bakshir) som blir feid ut av Jens. Ei lys, tynn dame som har FrP i lomma, får statspenger og har som bisniss å redde små jenter fra tvangsekteskap og ber dem med på bar. Stykket har masse humor, og de sparker i alle rettinger. Mye god sang, og musikken er fengende, spesielt en, om retten til å definere seg sjøl, *Name myself*. Det ble ikke samla inn mye da vi var der, men det gjorde ikke noe, for hjemmet var på Holmlia i Oslo.

Dette stykket passer i hele landet, by og bygd. Se www.queendom.no. De tar oppdrag!

Kvinnerevolusjon i Nepal

Johan Petter Andresen

Kvinnepolitisk leder for maoistene i Nepal heter Hisila Yami (Comrade Parvati). Hun har skrevet ei bok på engelsk om kvinnes liv og kamp som heter *People's War and Women's Liberation in Nepal*. Den er på 246 sider og har 15 fargebilder. AKP selger den for 100 kroner pluss porto.

For nærmere omtale og bibliografi se norsk Wikipedia: http://no.wikipedia.org/wiki/Hisila_Yami. Boka kan bestilles fra AKP.

Kommunistforbod i Tsjekkia

Jan Erik Skretteberg

Den kommunistiske ungdomsunionen (KSM) i Tsjekkia mottok 16. oktober brev frå Innanriksdepartementet som fortalde dei at organisasjonen var oppløyst ved tvang. Grunnen er at organisasjonen vil erstatta privat eigedomsrett med kollektiv rett til produksjonsmidla. Dette er det altså ulovleg å hevda.

I Tsjekkia er det dimes eit lovbrøt å kjempa mot kapitalismen. Dette er eit trugsmål mot demokratiske rettar som ytrings- og organisasjonsfridomen, som den vestlege verda vektlegg så mykje i andre delar av verda. Spørsmålet om kven som blir dei neste, må også bli stilt. Stø dei tsjekkiske kommunistane; skriv under på <http://4ksm.kke.gr>.

Vil du gi en julegave?

akp.no lages med så små kostnader vi klarer. Skrivning, pakking og administrasjon gjøres på dugnad. Utgifter vi har er til trykking og til porto. Posten AS er rå, nå har vi dobbelt så høye utgifter til porto som til trykking. Men snille mennesker gir små og store pengegaver. Vi får sommergaver og julegaver. 75 venner gir ett hundre kroner hver måned. Slik kan avisa gis ut gratis, sendes til abonnenter og ikke minst deles ut på gata. Den går derfor i balanse!

Hvis du vil bidra til at avisa fortsetter på denne måten, så kanskje du også vil sende en gave? Postgironummeret er 0530 11 89356.

Vennlig hilsen redaksjonen

KALENDER

Røster fra Irak – motstand eller borgerkrig?

Vi står nå foran en vending i Irak. USA leier etter en utvei – som også kan bety en siste, destruktiv opptrapping av krigen – og motstandsbevegelsen styrker sine posisjoner. Samtidig har USA & co skapt et helvete for det irakiske folket med framprovoseringa av den sektariske volden som har fulgt i kjølvannet til splitt-og-hersk-politikken.

Hva er veien ut av dette? Representanter for den sivile delen av motstanden mot okkupasjonen kommer til Norge og gir sin versjon av hva som skjer og om framtidsutsiktene.

Møt Jawad M Mahdi. Han har stor tillit både hos sunnier og sjiaer og er en symbolsk samlingsfigur som sønn av lederen for 1920-opprøret mot britene. Møt al-Khalisi og Hashim M Ahmad fra venstrefløyen i Sadr-bevegelsen.

Oslo konserthus lørdag 16. desember kl 11 – 17.

Trondheimskonferansen

26.–28. januar 2007

LO i Trondheim inviterer tillitsvalgte og medlemmer i fagbevegelsen til den årlige Trondheimskonferansen.

- * Fagbevegelsens arbeid med å følge opp bevegelsens krav til de rødgrønne partiene, med hovedvekt på punktene: Statlig eiermakt / industriens framtid, sosial dumping, framtidens pensjoner og likestillingsspørsmål om heltid / deltid, likelønn og likestilling av arbeidstid for skift- og turnusarbeid.
 - * Kampen for et menneskevennlig arbeids- og samfunnsliv.
 - * Om helse og klassetilhørighet.
 - * «Arbeidslinja» som det dominerende velferdspolitiske idealet i Norge – hvilken ideologi ligger til grunn for arbeidslinja?
 - * Internasjonalt arbeid.
 - * Fagbevegelsen og kommunevalget.
- Frist for påmelding er fredag 12. januar 2007 ved å betale 1 200 kroner per deltaker til bankkonto nr 4200 09 59663 – LO i Trondheim, postboks 846 Sentrum, 7409 Trondheim.

Hele programmet: Se <http://lokal.lo.no/trondheim/>

Urent farvann!

Erling Folkvord kom 1. september ut med ei ny bok utgitt av tidsskriftet Rødt!. Den handler om det som skjer når en av landets største skipsredere, toppledelsen i et fagforbund og statens kontrollører slutter å opptre uavhengig av hverandre.

Resultat: Urent farvann!

Bestill boka på <http://www.akp.no/roedt/> eller ved å sende epost til eness@online.no.

SYKEHUS, RELIGION, BERLIN OG MAO

Nytt nummer med blant annet disse artiklene:

- Gunnvald Lindseth: Sykehuskampen – folkelig opprør mot staten og helsebyråkratene
- Ebba Wergeland: Moderne tider
- Arne Byrkjeflot: Reformen som lager minstepensjonister
- Ståle Eskeland: Balkan-krigen og folkeretten
- Sven Lindqvist: Og så tar vi Berlin
- Olav Randen: Religion og politikk
- Samir Amin: Maoismens bidrag
- Mange bokomtaler